



## AJANKOHTAISIA ASIOITA SIKOJEN PITÄJILLE

**Tämä kirje lähetetään kerran vuodessa kaikille eläintenpitäjille, joilla on ollut tapahtumia sikarekisterissä myöhemmin tässä kirjeessä mainitulla ajanjaksolla. Kirjeeseen on koottu eri tiedotteita liittyen sikojen pitoon.**

Aiemmin julkaistut kirjeet löytyvät täältä: <https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/elaintenpito/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/sikarekisteriotesaatekirjeet/>. Liitteenä on sikarekisterin tapahtumaote ja eläinmääräilmoituksenne. Jos tiedoissa on virheitä, ottakaa yhteyttä asiakaspalveluun, mikäli tietoja ei voi korjata internetsovelluksella tai teillä ei ole mahdollisuutta sitä käyttää. Jos tapahtumaotteesta olevista puutteista tai uusista tapahtumista on ilmoitettu jo aiemmin, ei tämä kirje edellytä teiltä toimenpiteitä. Tarkistathan puhelinnumerosi sekä sähköpostin ajantasaisuuden internetsovelluksessa ja tarvittaessa päivität tiedot DVV:n väestötietojärjestelmään <https://dvv.fi/omien-tietojen-tarkastus-palvelu>.

**HUOM! Tätä kirjettä ja sen toimitustapaa kartoitetaan kyselyllä. Vastaathan kyselyyn alla olevan linkin kautta. Webropol-linkki kirjeen tulevaisuutta koskevaan kyselyyn:**  
<https://link.webpolsurveys.com/S/1FB331761F481559>

### Ruokavirasto tiedottaa

#### **Kirjautuminen lammis-, vuohi- ja sikarekisterin (eläinrekisteri) asiakasovellukseen muuttuu syksyn 2023 aikana**

Kirjautumisvaihtoehdosta, jossa käytetään käyttäjätunnusta, salasanaa ja avainlukulistaa, luovutaan kokonaan. Kirjautuminen vaatii jatkossa kaikilta käyttäjiltä vahvan tunnistautumisen Suomi.fi-palvelua käyttäen ja kirjautumiseen tarvitaan esimerkiksi pankkitunnuksia.

Käyttöoikeuksia ei jatkossa enää hallinnoida kunnan maaseutuviranomaisen toimesta vaan käyttöoikeudet eläinrekisteriin eläintenpitäjille vahvistetaan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin (EPR) ilmoitettujen tietojen perusteella.

Tämä tarkoittaa sitä, että kirjautuminen eläinrekisteriin onnistuu vain, kun tiedot eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä ovat oikein ja ajan tasalla. Tarkista, että tiedot pitopaikoista ja eläintenpitoilmoituksista ovat ajan tasalla osoitteessa <https://epr.ruokavirasto.fi/> tai ole asiasta yhteydessä asuinkuntasi maaseutuviranomaiseen <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/yhteystiedot/hae-kumppanit/>

Lampaiden, vuohien ja/tai sikojen eläintenpitoilmoitukset tulee olla EPR:ssä tehtynä samalle asiointitunnukselle (tilatunnus tai asiakastunnus), jolle eläimet ovat eläinrekisterissäkin ilmoitettuna. Esimerkiksi jos teet lampaiden eläintenpitoilmoituksen tilatunnukselle EPR:ssä niin samalle tilatunnukselle tulee eläimet rekisteröidä lammis- ja vuohirekisteriin. Huomioi, että eläintenpitoilmoituksen tulee olla voimassa siinä pitopaikassa, jossa eläimiä pidetään.

Jos eläintenpitoilmoitus on EPR:ssä liitetty maatilan tilatunnukselle, niin kaikilla maatilan osallisilla on automaattisesti käyttöoikeudet eläinrekisteriin. Mikäli eläintenpitoilmoitusta ei ole liitetty tilatunnukseen, vaan asiakastunnukseen, niin käyttöoikeus on henkilökohtainen ja muodostuu vain sille henkilölle, joka on tehnyt eläintenpitoilmoituksen eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin henkilötunnuksellaan. Tällöin voit tarvittaessa valtuuttaa toisen henkilön tekemään ilmoituksia puolestasi Suomi.fi- valtuutusta käyttäen.

Sikaeläinten osalta teurastamon tai eläinvälittäjän on ollut mahdollista tehdä oman ilmoituksen yhteydessä myös eläintenpitäjien puolesta poisto- ja/tai ostoilmoitus mikäli tähän on aiemmin valtuutus eläintenpitäjän toimesta annettu. Tämä käytäntö jatkuu toistaiseksi vielä ennallaan ilman, että eläintenpitäjän tarvitsee Suomi.fi -valtuutuksen kautta valtuuttaa teurastamoita tai eläinvälittäjiä.



Muutos kirjautumistavasta on ajankohtainen kaikille, jotka käyttävät kirjautumisvaihtoehtona käyttäjätun-  
nusta, salasanaa ja avainlukulistaa. Eli käytännössä eläintenpitäjille ja niille henkilöille, joilla on

käyttöoikeudet asioida eläinrekisterissä toisen henkilön puolesta sekä teurastamoille ja eläinvälittäjille, joi-  
den pitää tarvittaessa valtuutta työntekijöitään asioimaan yrityksen puolesta.

Huomio! Tiedotamme ajankohdasta tarkemmin eläinrekisterin kirjautumissivulla [https://elaintietojarjes-  
telma.ruokavirasto.fi/elainas/](https://elaintietojarjes-<br/>telma.ruokavirasto.fi/elainas/) sekä Ruokavirasto.fi sivuillamme, kun kirjautumistavan muutos otetaan käyt-  
töön. Tämän jälkeen kirjautuminen eläinrekisteriin vaatii vahvaa tunnistautumista Suomi-fi-palvelua käyt-  
täten.

Tarkista seuraavat asiat ja tee tarvittavat muutokset tietoihin:

- Voimassa oleva nautojen, lampaiden, vuohien ja/tai sikojen eläintenpitoilmoitus on tehty eläinten-  
pitäjä- ja pitopaikkarekisteriin samalle pitopaikkatunnukselle, jolle eläimet on rekisteröity nauta-,  
lammas-, vuohi- ja sikarekisteriin.
- Eläintenpitoilmoitus on tehty eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin samalle asiointitunnukselle (ti-  
latunnus/asiakastunnus), jolle eläimet on rekisteröity nauta-, lammas-, vuohi- ja sikarekisteriin.
- Valtuuta tarvittaessa joku muu henkilö asioimaan puolestasi Suomi-fi palvelussa

Valtuutuksen asioida toisen henkilön puolesta tarvitsevat esimerkiksi puoliset (jotka eivät ole maatilan osal-  
lisina) ja neuvojat, jotka käyttävät lammas- vuohi- tai sikarekisterin asiointisovellusta ilmoitusten tekemi-  
seen. Teurastamojen ja eläinvälittäjien tulee tarvittaessa valtuuttaa työntekijänsä asioimaan yrityksen puo-  
lesta. Valtuudet tulee hakea valtuudet Suomi.fi-palvelun kautta. Teurastamoita ja eläinvälittäjiä on tiedo-  
tettu asiasta erikseen.

## Sikojen merkitseminen

Sikaeläimet on merkittävä syntymäpitopaikassa joko tatuoinnilla, tavanomaisella korvamerkillä tai elektro-  
nisella korvamerkillä. Merkitsemiseen käytetään syntymäpitopaikan merkintätunnusta. Lisäksi sikaeläin  
merkitään aina ennen teuraskuljetukseen luovuttamista tatuoimalla lähtöpitopaikan merkintätunnus eläi-  
men keskiselän tai kyljen alueelle keskilinjan molemmille puolille (teurasmerkintä).

Uuden lainsäädännön myötä sioille tuli merkitsemiseen ikäraja. Sikaeläin, joka on syntynyt 21.4.2021 läh-  
tien on merkittävä syntymäpitopaikassaan viimeistään 9 kuukauden kuluessa syntymästä. Jos eläin luovute-  
taan teuraskuljetukseen suoraan syntymäpitopaikasta 9 kuukauden kuluessa syntymästä, riittää että sika-  
eläin merkitään yksinomaan teurasmerkinnällä.

Merkitsemättömiä sikoja ei saa siirtää pois pitopaikasta eikä toinen toimija (eläintenpitäjä, eläinvälittäjä,  
teurastamo tai eläinkuljettaja) saa ottaa niitä vastaan.

Mikäli sikaeläinten merkitsemiseen käytetään korvamerkkejä, tulee niiden olla Ruokaviraston hyväksymiä  
sikaeläimille, jotka ovat syntyneet 21.4.2023 lähtien. Saatavilla olevat korvamerkit löytyvät täältä  
[https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-re-  
kisterointi/siat/sikaelainten-tunnistimet/](https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-re-<br/>kisterointi/siat/sikaelainten-tunnistimet/)

## Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri

### Pitopaikan kirjanpitovelvoite

Sikojen pitopaikan kirjanpito- ja säilytysvelvoite täytetään eläinrekisteri-ilmoituksilla. Kun teet sikarekisteri-  
ilmoitukset määräaikojen puitteissa (tapahtumailmoitukset 7 päivää ja eläinmääräilmoitukset kolme kertaa  
vuodessa), kyseisiä tietoja ei tarvitse kirjata erilliseen pitopaikan kirjanpitoon. Niistä tiedoista, joita et voi  
ilmoittaa rekisteri-ilmoituksilla, tulee pitää erillistä kirjanpitoa. Sikaeläinten erilliseen pitopaikan kirjanpi-  
toon kirjataan, mikäli eläimen alkuperäinen merkintätunnus korvataan. Tällöin kirjataan syy muutokseen,



monelle eläimelle muutos on tehty sekä edellinen merkintätunnus (jos tiedossa) ja korvaava merkintätunnus. Lisäksi kirjataan, mikäli eläimillä on elektronisia tunnisteita. Elektronisista tunnisteista kirjanpitoon kirjataan mikä elektroninen tunniste eläimellä on ja missä se sijaitsee. Esimerkiksi pitopaikan tai tietyn osaston 150 emakkoa on merkitty elektronisella korvamerkillä. Tunnistimista tiedotetaan tällä sivulla lisää: ruokavirasto.fi > Eläimet > Eläintenpito, tunnistaminen ja rekisteröinti > Eläinten merkintä ja rekisteröinti > Siat > Sikaeläinten tunnistimet. Kirjanpidossa tulee säilyttää myös mahdolliset asiakirjat, kuten eläinterveystodistukset, joiden on oltava eläinten mukana niiden saapuessa pitopaikkaan taikka lähtiessä pitopaikasta. Kyseiset tiedot tulee kirjata viimeistään 3. päivänä tapahtumasta pitopaikan kirjanpitoon. Erillistä pitopaikan kirjanpitoa on ylläpidettävä paperilla tai sähköisessä muodossa. Kirjanpitoa on säilytettävä vähintään 3 vuotta sen vuoden päättymisestä lukien, jolloin kirjanpitoon on viimeksi kirjattu eläintä koskeva merkintä.

### **Päivitä pitopaikkojesi tiedot itse sähköisessä Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterissä**

Ajantasaiset tiedot eläinten pitopaikoista ovat välttämättömiä esimerkiksi eläntätaudin puhjetessa. Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun avulla pystyt itse tekemään ilmoitukset sikojen pitopaikoista sekä eläintenpidosta. Sähköisen asioinnin kautta voit myös tarkastella ja päivittää aiemmin ilmoitettuja tietoja. Mikäli tietoihin (toimijan tiedot, pitopaikan tiedot tai eläintenpidon tiedot) tulee muutoksia tai toiminta lopetetaan, tulee niistä ilmoittaa Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin **viimeistään 30 päivän kuluessa tapahtumasta**. Asiointipalvelu löytyy osoitteesta <https://epr.ruokavirasto.fi> ja sinne kirjautaan esimerkiksi pankkitunnuksilla. Sähköisen asiointipalvelun sijaan ilmoitukset eläinten pidosta ja pitopaikoista voi tehdä lomakkeella oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteristä on syytä tarkastaa, että kaikki pitopaikat on ilmoitettu ja niiden sijainti sekä pitopaikalle ilmoitetut eläinlajit ovat oikein.

### **Lue lisää**

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteri <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elaintenpitajarekisteri/>

Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin ohje <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elaintenpitajarekisteri/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/elaintenpitaja--ja-pitopaikkarekisterin-ohje/>

Eläinrekisterisovellukset <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elainrekisterisovellukset/>

Eläinrekisterien asiakaspalvelu <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elainrekisterisovellukset/Asiakaspalvelu/>

Suomi.fi-palvelu <https://www.suomi.fi/valtuudet>

Sikaeläinten merkitsemis- ja rekisteröintiohje [https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-tunnistaminen-ja-rekisterointi/sikaelaimet/ohje\\_sikojen\\_merkitseminen\\_ ja\\_rekisterointi.docx](https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-tunnistaminen-ja-rekisterointi/sikaelaimet/ohje_sikojen_merkitseminen_ ja_rekisterointi.docx)

### **Afrikkalainen sikarutto leviää huolestuttavasti Euroopassa – tautia todettu jo Ruotsissa**

Afrikkalainen sikarutto (ASF) jatkaa leviämistään Euroopassa. Vuoden 2023 alussa todettiin taudin levinneen villisikoihin Kreikan pohjoisosassa, ja myöhemmin myös Kroatiaan ja Bosnia-Hertsegovinaan. Syksyn 2023 alussa tautia todettiin villisioissa Keski-Ruotsissa, jossa tauti oli mitä ilmeisimmin levinnyt paikalliselle kaatopaikalle viedystä ruokajätteestä villisikoihin. Ruotsin villisikapopulaatio on suuri, arviolta noin 250 000 eläintä. Edellä mainittujen maiden lisäksi afrikkalaista sikaruttoa esiintyy EU:n alueella Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Saksassa, Italiassa, Tšekissä, Unkarissa, Romaniassa, Slovakiassa ja Bulgariassa. EU:n ulkopuolisista maista tartuntaa esiintyy mm. Venäjällä, Valkovenäjällä, Ukrainassa ja Serbiassa.



Tauti leviää uusille alueille sekä luonnonvaraisten villisikojen mukana että ihmisten toiminnan seurauksena, kun siirretään eläviä sikoja tai viruksella saastunutta sianlihaa, ruokajätettä, rehuja, metsästysmuistoja, tavaroita tai varusteita.

Suomessa suojaudutaan afrikkalaiselta sikarutolta mm. valvomalla eläinten, elintarvikkeiden ja rehujen tuontia, kannustamalla villisikojen metsästykseseen ja tiedottamalla matkailijoita ja muita tahoja riskeistä, mutta ensiarvoisen tärkeää on hyvä tautisuojaus jokaisessa sikalassa.

Huolehdi oman sikalasi bioturvallisuudesta ja noudata matkailua ja tuontia koskevia suosituksia ja ohjeita!

Lisätietoja afrikkalaisesta sikarutosta: <https://www.ruokavirasto.fi/asf>

### **Maa- ja metsätalousministeriö tiedottaa**

#### **Porsaiden kirurgisesta kastraatiosta luopumista valmistelevan työryhmän loppuraportti on valmistunut**

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 17.11.2022 työryhmän valmistelemaan kirurgisesta kastraatiosta luopumista. Nyt valmistunut työryhmän raportti sisältää useita suosituksia, joiden tarkoituksena on edistää luopumista kirurgisesta kastraatiosta ja helpottaa siirtymistä vaihtoehtoihin tuotantotapoihin eli täyskarjukasvatukseen tai rokotteella aikaansaatavaan immunokastraatioon.

Laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023) edellyttää, että karjuporsaiden kirurgisesta kastraatiosta luovutaan siirtymäajalla, joka päättyy 31.12.2034. Ensi vuoden alusta lähtien laki velvoittaa jo käyttämään kipulääkettä kastraation yhteydessä ja vuodesta 2027 myös puudutetta kipulääkityksen lisäksi. Porsaiden kastratio on toimenpiteenä hyvin kivulias. Se tehdään hyvin nuorille eläimille, joilla ei nykytiedon mukaan ole taitoja hallita kipua psyykkisellä tasolla ja voimakas kipukokemus voi olla niiden fysiologiaa muuttava tekijä. Kastratiota tehdään sianlihassa mahdollisesti esiintyvän epämiellyttävän karjunhajun ehkäisemiseksi.

Työryhmä ehdottaa, että eläinten hyvinvointikorvauksen ja maatalouden investointitukien avulla parannetaan tuottajien mahdollisuuksia luopua kirurgisesta kastraatiosta. EU-tasolla Suomen tulisi vaikuttaa aktiivisesti komission ehdotukseen unionin eläinten hyvinvointisäännösten uudistamiseksi siten, että kirurgisen kastraation kielto toteutuisi myös unionin tasolla ja vastaavalla siirtymäajalla.

Työryhmän mukaan olisi tärkeää jatkaa tutkimusta ja tuotekehitystä, jotta teollisuuden prosessinhallinta on jatkossakin toimivaa. Erikokoisten ja eri tavoilla toimivien sikaloiden kannalta tulee huolehtia, että täyskarjukasvatus ja immunokastratio ovat molemmat käyttökelpoisia vaihtoehtoja kirurgiselle kastraatiolle. Varmistetaan myös, että tuottajien ja kuluttajien saatavilla on totuudenmukaista ja tutkimukseen perustuvaa tietoa täyskarjukasvatuksesta ja immunokastratiosta.

Työryhmä suosittaa, että elinkeino selvittää omien yhteistyöverkkojensa kautta mahdollisuuksia karjunhajuntunnistusteknologian kehittämiseksi ja käyttöönotolle. Lisäksi tulisi arvioida mahdollisuutta tukea teollisuutta hajuntunnistusteknologian kehittämisessä ja käyttöönotossa sekä muissa välttämättömissä investointitarpeissa, jotta täyskarjuja ja immunokastroituja karjuja voidaan vastaanottaa teurastamoihin. Myös aistinvaraisen hajuntunnistuksen tulisi olla mahdollista, jotta esimerkiksi pienteurastamoiden kustannukset pysyvät hallinnassa. Työryhmä ehdottaa myös, että tuottajille pitäisi tarjota riittävä koulutus ja tuki muutoksen toteuttamiseen tilatasolla sekä neuvonnan että tutkimuksen avulla. Puudutuksen käyttöön ottamiseksi järjestetään tuottajille ja eläinlääkäreille mahdollisuus saada tarvittavaa koulutusta jo vuodesta 2024 alkaen.

Lisäksi ministeriö tulisi laatia vuonna 2028 väliraportti, jossa arvioidaan työryhmän suositusten vaikutuksia, teollisuuden ja tuottajien toimia lainsäädännön vaatiman muutoksen toteuttamiseksi sekä kirurgisen kastraation asemaa EU:ssa ja sen ulkopuolella. Tänä vuonna alkoi myös kastraatiovaihtoehtoja selvittävä tutkimushanke, jota muun muassa maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa.

Teollisuuden edustajat jättivät raporttiin eriävän mielipiteensä. He katsovat, että muu työryhmä ei täysin ymmärtänyt kastraatiokiellon vaikutusten laajuutta koko suomalaisen sikaketjun kilpailukyvyille ja kannattavuudelle, etenkin vientivaikutusten ja teolliseen prosessiin vaadittavien muutosten osalta.



## Työryhmän raportti

### **Lisätietoja:**

Erityisasiantuntija Susanna Ahlström, maa- ja metsätalousministeriö, p. 02951 62436, sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

### **Honkajoki Oy / Raatokeräily tiedottaa**

Suosittellemme asiakkaillemme raatokonttien käyttämistä sikakeräilyssä. Näin voimme saada kertakäynnillä kustannustehokkaasti suurempia määriä ja raadot säilyvät hyvälaatuisina.

Jollei kylmää säilytystilaa ole, on raatotilaus tehtävä heti eläinten kuoltua. Mikäli raadot odottavat noutoa liian pitkään ja alkavat pilaantua, ne tulkitaan epäkelvoiksi. Tällöin joudumme laskuttamaan kolminkertaisen hinnan noudosta.

Tilauksia vastaanotamme puhelimitse ja raatonetti-palvelussa.

Käytettävissä on myös kätevä Helos IVR-tilauspalvelu. Rekisteröidyllä numerolla voi raatotilauksen tehdä vain soittamalla IVR-numeroon ja näppäilemällä kilomäärän. Tilauskeskuksemme antaa mielellään lisätietoja palveluistamme.

### **Muuta ajankohtaista Ruokavirastosta**

#### **Rekisteröintimaksulaskutuksen aikataulu**

Sikojen rekisteröintimaksulaskutus laskutetaan tammikuussa 2024. Tällöin eläintenpitäjiä laskutetaan kaikista siirto-, osto- ja poistotapahtumista sekä eläinmääräilmoituksista koko vuoden 2023 ajalta.

Lisää eläinrekisterien laskutuksista löydät täältä: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elainrekisterisovellukset/elainrekisterien-maksut/>

#### **Viljelijätukien maksuaikataulut**

Ruokavirasto on julkaissut kevään 2024 viljelijätukien maksuaikataulun. Tarkista omaa tilaasi koskevien tukien maksuaikataulu täältä: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/tuet-uudistuvat/maatalous/tukien-uudistus-vaikuttaa-viljelijatukien-maksuaikatauluun/viljelijatukien-tavoitteellinen-maksuaikataulu-syksysta-2023-kevaaseen-2028/>

#### **Sikarekisterin vuoden 2023 huoltokatkot**

**Loppuvuoden 2023 huoltokatkot ovat 10.-14.11.2023 ja 1.-3.12.2023.** Lisää tietoa asiointipalvelujen katkoista: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/verkkoasiointi/asiointipalvelujen-tulevat-huoltokatkot/>

**Sikarekisterin asiakaspalvelu** palvelee arkisin klo 8.15–16.00. Puhelin: 0295 205 303,

Sähköposti: [sikarekisteri@ruokavirasto.fi](mailto:sikarekisteri@ruokavirasto.fi)

Postiosoite: Sikarekisteri, Ruokavirasto, Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI